

Sygn. akt IV KK 344/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel (przewodniczący)

SSN Michał Laskowski

SSN Zbigniew Puskarski (sprawozdawca)

Protokolant Ewa Sokołowska

w sprawie **D.B.**

w przedmiocie wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 15 listopada 2017 r.,

kasacji wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego na
korzyść skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w [...]

z dnia 23 lutego 2016 r.,

utrzymującego w mocy wyrok łączny Sądu Rejonowego w [...]

z dnia 30 października 2015 r., sygn. akt II K 662/15,

1. uchyla wyrok Sądu Okręgowego w [...] z dnia 23 lutego 2016 r., sygn. akt VI Ka 33/16, w części obejmującej rozstrzygnięcie zawarte w pkt I oraz utrzymany nim w mocy wyrok łączny Sądu Rejonowego w [...] z dnia 30 października 2015 r., sygn. akt II K 662/15, w części obejmującej rozstrzygnięcia zawarte w punktach 1 - 3 i na podstawie art. 537 § 2 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 7

k.p.k. umarza postępowanie w przedmiocie wydania wobec D.B. wyroku łącznego, obejmującego wyroki Sądu Rejonowego w [...]: z dnia 11 maja 2009 r., sygn. akt IX K 2046/08 oraz z dnia 5 stycznia 2011 r., sygn. akt III K 404/09;

2. kosztami procesu w tej części obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w [...] wyrokiem łącznym z dnia 30 października 2015 r., sygn. akt II K 662/15:

1. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. według ustawy Kodeks karny w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 r., połączył skazanemu D. B. jednostkowe kary pozbawienia wolności orzeczone prawomocnymi wyrokami Sądu Rejonowego w [...]: z dnia 11 maja 2009 r., sygn. akt IX K 2046/08 oraz z dnia 5 stycznia 2011 r., sygn. akt III K 404/09 i wymierzył mu karę łączną 2 lat pozbawienia wolności;
2. na podstawie art. 577 k.p.k. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 r. na poczet orzeczonej w pkt 1. kary łącznej zaliczył skazanemu okres odbytej kary pozbawienia wolności w sprawie Sądu Rejonowego w [...], sygn. akt IX K 2046/08, od dnia 7 marca 2014 r. do dnia 7 marca 2015 r., okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie Sądu Rejonowego w [...], sygn. akt III K 404/09, od dnia 9 lipca 2008 r. do dnia 10 lipca 2008 r. oraz okres dotychczas odbytej kary pozbawienia wolności w sprawie Sądu Rejonowego w [...], sygn. akt III K 404/09, od dnia 7 marca 2015 r. do dnia 30 października 2015 r.;
3. pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w połączonych wyrokach pozostawił do odrębnego wykonania;
4. umorzył postępowanie w zakresie objęcia wyrokiem łącznym wyroków: Sądu Rejonowego w [...] z dnia 11 grudnia 2013 r., sygn. akt IX K 866/13 oraz Sądu Rejonowego w [...] z dnia 24 lutego 2015 r., sygn. akt II K 54/15.

Nadto zasądził od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy z urzędu należne mu wynagrodzenie oraz zwolnił skazanego od ponoszenia kosztów sądowych (pkt 5 i 6 wyroku).

Wobec wniesienia przez obrońcę apelacji od powyższego wyroku, sprawę w instancji odwoławczej rozpoznał Sąd Okręgowy w [...], który wyrokiem z dnia 23

lutego 2016 r., sygn. akt VI Ka 33/16, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok (pkt 1.), zasądził od Skarbu Państwa wynagrodzenie na rzecz obrońcy z urzędu (pkt 2.) oraz zwolnił skazanego od ponoszenia wydatków postępowania odwoławczego, obciążając nimi Skarb Państwa (pkt 3.).

Kasację od powyższego wyroku wniósł Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny. Na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. zaskarżył wyrok w części dotyczącej pkt 1. na korzyść skazanego D.B..

Zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, to jest art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., poprzez nienależytą kontrolę odwoławczą, polegającą na utrzymaniu w mocy wyroku łącznego Sądu Rejonowego w [...] z dnia 30 października 2015 r., sygn. akt II K 662/15, obejmującego wyroki objęte wcześniejszym prawomocnym wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w [...] z dnia 18 czerwca 2015 r., sygn. akt IX K 1170/14 – co stanowi bezwzględną przyczyną odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie pkt 1. wyroku Sądu Okręgowego w [...] z dnia 23 lutego 2016 r., sygn. akt V Ka 33/, oraz utrzymanego nim w mocy wyroku łącznego Sądu Rejonowego w [...] z dnia 30 października 2015 r., sygn. akt II K 662/15, w zakresie rozstrzygnięć z punktów I - III tego orzeczenia i umorzenie w tym zakresie postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego na podstawie art. 537 § 2 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja, chociaż powinna raczej wskazywać na naruszenie art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k., jest oczywiście zasadna, a wobec tego, że została wniesiona na korzyść skazanego, było możliwe jej uwzględnienie w trybie określonym w art. 535 § 5 k.p.k., tj. na posiedzeniu bez udziału stron.

Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny trafnie wskazał, że wydany wobec D.B. wyrok łączny Sądu Rejonowego w [...] z dnia 30 października 2015 r., sygn. akt II K 662/15, jest dotknięty negatywną przesłanką procesową z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., czego nie uwzględnił orzekający w instancji odwoławczej Sąd Okręgowy w [...]. Połączono nim bowiem kary wymierzone wyrokami, które wcześniej zostały objęte wyrokiem łącznym wydanym

przez Sąd Rejonowy w [...] w dniu 18 czerwca 2015 r., sygn. akt IX K 1170/14, zmienionym w zakresie wysokości orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności (została złagodzona do roku i 6 miesięcy) przez Sąd Okręgowy w [...] wyrokiem z dnia 19 listopada 2015 r., sygn. akt VII Ka 751/15 (k. 178-180 akt sprawy).

Wprawdzie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. zakazuje prowadzenia postępowania o czyn popełniony przez osobę, co do której postępowanie karne w zakresie tego czynu zostało prawomocnie zakończone (*ne bis in idem*), to jednak ma również zastosowanie do orzekania w sprawach o wydanie wyroku łącznego, (zob. wyroki Sądu Najwyższego m.in.: z dnia 14 marca 2013 r., sygn. III KK 36/13, LEX nr 1293803; z dnia 17 września 2015 r., sygn. III KK 308/15, LEX 1813450).

Z kolei w myśl art. 575 § 1 k.p.k. o potrzebie wydania nowego wyroku łącznego nie decyduje fakt ujawnienia się jakiegokolwiek kolejnego skazania tej samej osoby, nieobjętego dotychczasowym wyrokiem łącznym, lecz tylko takiego, który spełnia przesłanki z art. 85 k.k. i w związku z tym nadaje się do połączenia, bądź to ze wszystkimi, bądź co najmniej z jednym ze skazań objętych istniejącym wyrokiem łącznym. Nie miało to jednak miejsca w rozpatrywanej sprawie.

W realiach przedmiotowej sprawy nie było podstaw do wydania przez Sąd Rejonowy w [...] nowego wyroku łącznego obejmującego tylko wymienione wyżej dwa wyroki Sądu Rejonowego w [...], albowiem zostały one objęte wyrokiem łącznym wcześniej wydanym przez Sąd Rejonowy w [...] w sprawie sygn. IX K 1170/14, zaś później nie ujawnił się dotyczący D.B. wyrok, który nakazywałby wydanie nowego wyroku łącznego. Nie ma zatem wątpliwości, że skoro Sąd Rejonowy w [...] wydał wyrok łączny wbrew nakazowi zawartemu art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., to utrzymując ten wyrok w mocy Sąd Okręgowy w [...] naruszył art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k.. Wypada odnotować, że nie widać powodów, by doszukiwać się zaniedbania po stronie tego Sądu. Uniknięcie obiektywnie zaistniałego uchybienia nie było proste, jako że, wbrew twierdzeniu kasacji, odczytane na rozprawie odwoławczej zaktualizowane dane o karalności skazanego nie precyzowały, że wyrok wydany przez Sąd Rejonowy w [...] w sprawie o sygn. IX K 1170/14 jest wyrokiem łącznym (k. 111).

W zaistniałej sytuacji należało postąpić zgodnie z wnioskiem kasacji, tj. wydać wyrok uchylający zawarte w wyrokach sądów obu instancji rozstrzygnięcia

w przedmiocie połączenia kar wymierzonych D. B. wyrokami Sądu Rejonowego w [...]: z dnia 11 maja 2009 r., sygn. akt IX K 2046/08 oraz z dnia 5 stycznia 2011 r., sygn. akt III K 404/09 i umorzyć postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego. Rozstrzygnięcie o kosztach procesu znajduje oparcie w art. 632 pkt 2 k.p.k.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w wyroku.

kc